CATALUNYA SOCIAL

Any X. Núm. 457 | Un any, 12 ptes. — Núm. solt, 25 cts. | 22 març de 1930

PUBLICACIO SETMANAL | REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ DURAN I BAS, 11-BARCELONA | APARTAT 1036 TELÉF. 17605

La incògnita del moment

Constitueix la nota d'actualitat el saber què farà el Sindicat Unic un cop les coses hagin tornat a les seves vies normals i un cop el dret d'associació pugui ésser lliurement exercitat.

Abans de l'època dictatorial existien a Catalunya dues forces: la del sindicat lliure, força més aviat petita en les esferes pròpiament obreres, i la del sindicat únic. La primera va acréixer en força durant l'època del Directori perquè va ésser ben apeixada en el Ministeri de Governació i, consegüentment, millor tractada en el Ministeri del Treball. Ha monopolitzat els Comitès paritaris i Comissions Mixtxes i ha esdevingut una organització un xic artificiosa però amb monopoli de dret de la representació obrera. La segona, en canvi, fou declarada facciosa dels seus començaments, i hagué de cessar en el seu funcionament. Legalment, deixa d'operar; realment, no creiem que hagi abandonat ni una sola posició en el camp obrer, havent-se notat bé la seva influència palesa en determinats conflictes del treball.

Ara, la resclosa tornarà a obrir-se. I quan això sigui, què farà el Sindicat Unic? Subsistirà amb el mateix braó? Anorrearà el Lliure? Es trobarà feble o fort? I sobretot, s'endinsarà altre cop pels camins de la violència i dels procediments que tan trist renom li donaren, deixant els camins legals, o al contrari, entrarà resoltament per aquests camins i es llançarà a una franca política intervencionista en el món social i fins i tot en el polític?

Sembla que per estar a to amb el moviment de tots els partits obrers del món hauria d'emprar el segon camí. Els partits obreristes francesos (fins i tot els comunistes), els partits obreristes belgues, els alemanys, i ja no cal dir els actualment governants anglesos, van per les vies del dret, procuren cercar tots els avantatges que els ofereix el món legal. I arriben i tot a constituir veritables democràcies governants fins i tot amb monarquies, com és ara el partit laborista de la Gran Bretanya.

Per què el nostre laborisme més fort ha de constituir una excepció en el procediment? Quins avantatges ha obtingut fins ara la classe obrera de llançar-se pels camins a què la condueixen els factors de tota violència i allunyar-se dels camins que les lleis generosament li obren, tant per la força del nombre que els obrers representen com pel desig de protecció a les classes més humils de la societat?

S'han guanyat algunes batalles plantejades en el camp de la vaga, és cert. Però és que la intervenció en organismes socials i polítics hauria constituït obstacle per aquestes batalles? Es que les constitueix l'actuació del partit socialista fora els límits de Catalunya?

No entenem com hi ha qui en nom dels interessos de la classe obrera pot defensar procediments de violència. Doctrinalment, resta la teoria soreliana combatuda en tots els fronts i ja no constitueix doctrina seriosa en el món; i pràcticament, els obrers no han obtingut res mitjançant camins allunyats dels camins legals. Només hi podria haver una raó per a marxar altre cop per aquests viaranys: el criteri dels meneurs *i els avantatges que tal vegada hi trobin ells. No, més.*

Es diu, doncs, que suara rectificarà el Sindicat Unic. Però de la lectura de cert òrgan periodístic que es publica aquí, no resulta pas així. Millor dit, no ho sabríem pas clarament el que resulta, perquè en realitat allò és una olla on es couen tots els estils i on s'empren tots els mitjans.

Desorientació? Probablement...

Quaresmals

III

TERCERA CARTA: ES DESFÀ LA NUVOLADA

Jo crec que és bo una mica de regirament de consciència quan es comença la quaresma. I és un efecte que no costa gaire d'obtenir perquè de natural la consciència és cridanera, no calla per a res, troba gust a protestar de les coses que no li agraden i, si de més a més mortifica, millor. I el bo és que treu una mena de to de veu que es fa sentir per fort que sigui el traüt, altrament de què la portem arrapada dintre que no ens la podem espolsar.

Es el que m'ha passat aquests dies. La lectura de la segona carta i una mica de consideració subsegüent ja em va despertar la rellogada descontenta. Ho ve a ésser com una mena de rellogada que, encara que sigui jo mateix, està poques vegades contenta de mi. Doncs és el cas que, com si es tractés d'un pou mort, vaig tenir la gosadia d'aixecar la tapa de l'oblit que tenia posada damunt la meva vida del temps passat. Els efectes no van tardar a fer-se sentir. Mare de Déu! I que coses arriba a fer un home contra raó, contra consciència, contra Déu i contra el pròxim i en perjudici d'un mateix. Quantes desgràcies que no tenen remei! Quantes coses espatllades que no es poden adobar! Quantes ocasions perdudes de fer obres bones que no tornaran! I jo pensava que és exigència de la justícia seca que després del crim vingui el càstig i ja dava per segur que la carta del vinent dimecres havia d'incloure, si més no, el tro de l'amenaça. Perquè vegeu, aquí va:

* * *

"DE L'ALTRE MÓN — R. D. 51. — La confabulació d'amics et mira amb expectació. T'has posat en el bon camí del *nosce te ipsum* i has fet bé de *recogitar part de dins del cor* (1) per a humitejar *l'ermassot de la teva ànima* (2) seguint els consells dels profetes. I, pels sentiments que havem endevinat, sembla que el teu cop d'ull no ha trobat sinó tales, arrasaments i runes i tot plegat un paratge bo per a ésser abandonat per estèril. Atura't en aquest ordre de pensaments. Hi ha pagesos que no sabràs per quins misteris d'afició no deixen mai la terra. S'emporten desenganys, un darrera l'altre, i justament es planyen que després de tantes suades no els arribi a fi de bé la collita; no troben, però, mai l'hora d'espodassar la vinya i de deixar-la. I és per pura afecció que li tenen, ni que no en sigui digna.

"Jo et dic que no hi ha millor pagès que Nostre Senyor Déu; però és cert que a moltes de les seves vinyes ha collit més herbotes de tota mena el diable que raïms l'Amo. No has sentit els planys? Trenquen l'ànima. *Jo t'he plantat com una vinya de serments de bona mena: com ha estat que te m'has tornat llambrusca?* (3) *Homes de Jerusalem i de Judà; siau jutges entre mi i la meva vinya. Què més podia fer per a ella que no ho vagi fer? Es que no tenia dret a esperar que em fes raïms, que m'ha fet agrassots?* (4).

"I pensa que si tant es plany és que no en té cap ganes de destralejar-la, perquè no ha perdut encara l'esperança. Ningú no coneix la terra i la vinya com Ell i ningú no sap com Ell què es podria esperar d'ella si li donés la gana de correspondre millor. I es pot donar el cas que una anyada bona i de qualitat el faci més content que no pena ha tingut de les vint perdudes.

"Mira si l'ha estimada la seva vinya, que l'ha regada amb la sang del seu Unigènit Jesucrist, i, teninthi ara enterrat aquest tresor, farà fins la darrera provatura abans de *treure-li la tanca que la guarda i destralejar-la i deixar-la trepitjar fins que es torni un erm ple de gavarreres i punxes* (5).

"I, si arriba algun dia a tastar fruit madur collit en ella, ja et dic jo que no s'ha de recordar mai més de l'esterilitat passada, perquè aquests fruits tan afanyats tenen tots els gustos.

"El fill pròdig retornat va fer dir al seu pare: *De pressa, porteu la roba més bona i vestiu-lo, i poseu-li al dit l'anell i a sos peus el calçat. Meneu aquí el vedell gras i mateu-lo i mengem i fem gran convit; perquè aquest meu fill era mort i ha reviscut; s'era perdut i ha estat trobat* (6). I la festa que es va celebrar va moure la gelosia de l'hereu. I aquest pare de famílies és aquell mateix que va deixar les noranta nou ovelles a la cleda per anar a cercar-ne una sola que s'havia perdut i un cop trobada se la va carregar a les espatlles i va convidar als amics i veïns perquè s'alegressin amb ell de la troballa (7). I creu que al cel ens alegren de debò aquestes troballes de fills perduts i aquestes restauracions de vides fetes malbé i que *hi ha més goig al cel per un pecador que faci penitència que no pas per cent justos que no en tenen necessitat* (8).

* * *

Les negrors dels primers dies es dissipen i comença a sortir una albada d'esperança. Ja ho sé que sóc a la tardor de la vida, però també sé que hi ha flors i fruits tardorencs que no desdiuen dels més primerencs. I també sé que la misericòrdia divina accepta les ofrenes de la misèria, si són fetes de bon cor, sens fer-hi retrets. Es clar; com que és el cor la cosa que Déu vol més que no pas l'ofrena! Jo prou he llegit allò que el salmista diu al Senyor: *Vós no us delecteu de l'holocaust tot sol: el millor sacrifici a Déu és l'esperit compungit. Vós, Déu meu, no menysprearéu el cor contrit i humiliat* (9). I jo em sento el cor humiliat per la justa acusació de la consciència i triturat pel dolor d'haver disgustat la bondat divina. Déu, doncs, no el menyspreará si el porto així al tribunal de la penitència.

R. D.

(1) Isai., 57, 11. — (2) Jerem., 12, 11. — (3) Jerem., 2, 21. (4) Isai., 5, 3 i 4. — (5) Isai., 5, 5 i 6. — Lluc, 15, 22-24. (7) Lluc, 15, 4-6. — (8) Lluc, 15, 7. — (9) Psalm., 50, 18 i 19.

La veritable estètica del cinematògraf

Els lectors de CATALUNYA SOCIAL *em perdonaran que aquesta setmana reprodueixi, perquè ve exactament a posta, un antic article meu, publicat l'any* 1922 *a* La Veu de Catalunya, *arran de la propaganda del film "La Roma dels Papes". Quan parlava en tancar un dels meus últims escrits, de que la divisa* "a públics catòlics, pellícules catòliques", *era ultra de rigorosa consciència, perfectament possible, pensava en l'horitzó que a la veritable estètica del cinematògraf i a la veritable apropiació religiosa d'aquest mecanisme, havia obert davant dels meus ulls aquella felicíssima producció de la "San Marco". Serà aquest escrit meu de fa set anys i mig, que va ésser publicat sota l'epígraf "Les possibilitats del bon cinematògraf"* (*) *una fita més en l'exposició del meu pensament, en aquesta vivíssima i complexa qüestió del cinema en relació amb la moral cristiana, amb la utilitat del públic catòlic, i en funció també dels legítims valors estètics.*

La pellícula "La Roma dels Papes", que a d'hores d'ara tot Barcelona catòlica ha contemplat ens ha fet pensar molt sobre les possibilitats que s'obren al cinematògraf posat per fi, en mans cristianes. Tots els avenços humans pertanyen a Déu per raó de sobirania, però de seguida, el diable, amatent, els agabella. Llavors ve la tasca de vindicar cada descobriment, cada progrés material, per a la causa de Déu. Cal doncs; ara, reconquerir per a Déu el cinematògraf, foragitant-ne l'usurpador. De l'"Instaurare omnia in Christo" no hi ha cap raó perquè se n'escapi el cinematògraf. No hi ha cap raó que s'oposi a l'existència d'un cinematògraf cristià.

Sempre que en ocasions passades havíem reservat una cleda de respecte per al film documental, no sospitàvem tot el valor que ben aviat podia tenir per a quelcom més que la simple informació curiosa: per a la informació intencional, per a la propaganda. Els fets actuals fins ara no han ocupat sinó un lloc molt secundari, un percentatge ínfim en la producció cinematogràfica, agabellada per la ficció. No semblava que donés de si, la realitat, més que els episodis deslligats, inorgànics, diversos, oferts per una Revista Pathè. A mesura que l'actualitat s'ha anat organitzant en monografia, a mesura que la unitat d'acció o de tema ha anat lligant grans metratges de film, a mesura que s'han anat produint les pellícules de la guerra, de l'Expedició Shakleton, de l'Argentina, el document cinematogràfic adquiria el caràcter en el qual resideix tot justament l'interès humà: el pensament organitzador.

La pellícula documental ja no és un retall, la instantània animada, més o menys llarga, d'un esdeveniment: és tota una articulació de visions reals. Un nou horitzó s'obira, i l'art, que en cinematògraf semblava no tenia entrada sinó presidint la ficció i la farsa, ara podrà tenir una esfera pròpia i dignificada: la composició del film propagador d'idees. D'aquest nou tresor de l'enginy humà que ara és eixit, ningú amb més autoritat que la Religió, per a fer-se'n poseedora. Ara, doncs, comença l'era del cinematògraf religiós.

Dues coses hi ha definitivament adquirides, dues valors incontestables, en l'estètica del cinematògraf: el paisatge, i la multitud. Mentre que l'acció dels personatges: actors posats o persones filmades d'a la vora, queda reduïda a una mímica, revoltant quan es tracta de ficció, sovint desconcertant quan es tracta del natural, i per això sovint discutible (**) en canvi la bellesa dels paisatges vistos en films és reconeguda per tothom (tant que fins és base de reclam en pellícules d'aventures) així com són sempre admirats sense reserva els efectes de grans gentades.

En suma; l'ambient propici a la beutat de la visió cinematogràfica, ambient comú als escenaris naturals, i a les multituds que s'hi mouen: és l'aire lliure. L'aire franc, el ple sol que enriqueix de clars i obscurs els quadros de la terra i les corrues humanes, la distància de termes, les perspectives, l'aigua i els fullatges, l'animació de les ciutats, tot ço que és vida i moviment en la natura, són efectes d'èxit segur, i ben digne i ben noble, al cinematògraf.

D'aquí ve que l'aplicació religiosa d'aquest invent, ha d'ésser segons l'índole i naturalesa d'ell, prenentlo en sa expressió sincera i no en els artificis i ficcions a què abusivament se l'ha acomodat. Les escenes de caràcter religiós a què la pellícula es presta, són les que s'esdevenen en son ambient propici, l'aire lliure: processons, romeries, multituds de fidels, festes i cerimònies sota el cel, enquadrats per monuments o per paisatges que alhora parlin per la magnificència intrínseca i per la piadosa significació.

Tot això que, afegit a personals observacions disperses ens ha fet veure aquell film "La Roma dels Papes", ha tingut virtualitat per sugerir-nos ampliacions, abans insospitades, del cinematògraf en un terreny alhora religiós i popular, i que si tant voleu a Catalunya podria ésser religiós, popular i patriòtic.

M'he entretingut a imaginar ço que podria ésser per exemple, una pellícula de 2.000 metres (és a dir de la importància i longitud de "La Roma dels Papes"), dedicada a Montserrat. Un gran film compost de visions per tots costats i a totes clarors, de la nostra muntanya sagrada, amb sa infinita formosor de paisatges, amb son inexhaurible tresor de visions i siluetes, però engranat tot al voltant de la Santa Verge; el Monestir filmat per tots indrets i les romeries i processons i rosaris i viacrucis, tota la vida de culte i devoció popular, d'un cap de l'any a l'altre també presa. ¿no us sembla que seria això un tribut magnífic d'aquest nou instrument humà a la glòria de Déu, i especialment un mitjà eficientíssim d'educació montserratina?

I un film que al voltant de la Verge de Núria aplegués la visió integral dels Pireneus, i un altre que conjugués les tradicions de la fe marinera amb els forts espectacles de la nostra costa brava, i un altre que ens fes visitar les ruïnes glorioses de Poblet i de Santes Creus fent parella i corona a les de Santa Maria de Ripoll, però no servint en decoració de ficcions estúpides, com de vegades s'ha fet, sinó filmades en llur eloqüent sinceritat, no serien alhora que unes obres de la més pura dignitat espiritual, lliçons suggestives i profundes de la fe cristiana i d'amor patri?

Tot això, ben entès, ha d'ésser realitzat, si mai

pot fer-se, amb separació absoluta i radical dels interessos del cinematògraf de ficció. Ni les marques, ni les empreses, ni els locals, ni el públic, poden ésser els mateixos del "cine" abjecte que està corrompent els seus devots.

Totjustament la pellícula romana (1) que aquestes meditacions ha desvetllat, ens ha estat ocasió de saber que hi ha un públic religiós... que està esperant el seu cinematògraf. Són els auditoris selectes dels collegis, pensionats, asils, círcols obrers i centres morals, els quals avui dia són tributaris econòmicament i espiritual, del "cine" mercantil, subministrat d'última mà i administrat, com és comprèn, a base d'una severa censura, que posada a tallar, en matèria on la malícia hi és substantiva, solament ço que és insubstancial deixa passar pel garbell.

Creiem, per acabar, que la justícia s'ha de fer a dues mans; perseguint el mal i encoratjant el bé. Lloant el cinematògraf consagrat al bé de la religió, i damnant el cinematògraf pervers i mercantil.

Per a fer, doncs, la justícia amb dues mans, damnant amb tota la força el cinematògraf servidor del Mal i de la Falsedat, i encoratjant amb llum i perseverança el servidor de la Veritat i el Bé, anirem seguint si Déu vol la present sèrie d'articles.

R. RUCABADO

(*) Les possibilitats del bon cinematògraf, "La Veu de Catalunya", 15 novembre 1922.

(**) Dec rectificar aquest judici de detall. Els "primers plans", com es diu en el lèxic de la pantalla, dels quals no és possible prescindir per a donar relleu i vida a la projecció, són perfectament possibles de realitzar resolts a la vegada en bellesa i en dignitat, en pellícules documentàries, segons l'experiència posterior al film de 1922 ens ha demostrat. En parlarem altre dia.

(1) Plaurà saber, sens dubte, que l'Institut de Sant Marc, ultra les pellícules que va traient dels Congressos que es celebren al Vaticà, està preparant un grandiós film que amb el títol de "Els llocs sants del Cristianisme" reunirà les escenes preses del natural a Lourdes, Loreto i Palestina. (Nota de 1922).

Eduquem els genolls

L'home brau té el genoll ferm.

La tremolor o la fluixedat de genolls són minva per a aquest.

Sols en certs casos, amb tot i representar per a l'home en un o altre sentit aquesta minva, no deixa d'ésser honrosa per a ell. Retreurem per cas els genolls febles del vellet, del malaltís, del qui dejuna, del qui respectuosament està davant el Senyor, del qui li clama: perdó!

I és de notar també que la fermesa de genolls no priva a aquests la seva flexibilitat.

Cal tenir ferms els genolls, cal tenir vigoria en les mans. Cal també avinentment flectir el genoll, cal amollar avinentment les mans.

No ho fem però per lassedat, ni per covardia, ni, Déu ens n'alliberi, per bagasseria de cap mena, ni sols per art de llagoteria.

* * *

Vull parlar de la fermesa del genoll, de la vigoria de la mà. I ens és prou sabut com li cal tenir el genoll ferm al qui tresca pels passos d'isard i el qui petja les geleres.

La fermesa del genoll permet l'esquiador llençarse confiat en el seu ski vers el trampolí i volar un xic per l'aire. Així mateix la figura humana pren tot son noble perfil en lliscar patinant pel glaç.

El qui aguanta pel ronsal el cavall indòmit, el qui en dèbil tauló basteix enlaire nostres edificis, el qui amb pas olímpic duu el trofeu al vencedor, el qui presenta la corona de llor al poeta triomfador... aquests i molts altres han de tenir ferms sos genolls.

El màrtir qui confiat, segur i serè, marxa al seu martiri ha de marxar a pas segur, ferms els genolls.

* * *

Però heus aquí que nostre intent és no pas principalment parlar d'aquests, a excepció degudament feta del darrer. No es tracta d'un problema físic, sinó un problema d'ètica, un problema d'esperit.

* * *

Es davant Déu que devem flectir el genoll. Davant meu serà flectit tot genoll, diu Déu en els llibrse sagrats, tota llengua confessarà Déu.

Jesús Déu i Home mereix també aquesta honor: En el nom Jesús sigui flectit tot genoll dels cels, la terra i els abisos i tota llengua proclami que el Senyor Jesús Crist és a la Glòria de Déu Pare.

Cal, doncs, flectir davant Déu, davant Jesús. Aquest flectir vol la fermesa volenterosa de l'adoració.

* * *

No ho fem pas davant el Baal. Fou preceptuat en moments excepcionals. Escàpol Elias vers la muntanya de l'Horeb, així es planyia davant Jahvè: "Jo he zelat pel Senyor Déu dels exèrcits, car han menys tingut el teu pacte els fills d'Israel: han enrunat tos altars, han occit a glavi tos profetes; jo tot sol fui romàs i encara persegueixen ma vida per llevar-me-la."

I Déu termina la seva profecia amb aquest parlament: "Prou em reservaré tan sols a Israel els set mil homes, els genolls dels quals no s'han doblegat davant el Baal i tota boca que no l'ha adorat, besant-li les mans.".

Jahvé és Déu zelant i vol per a Ell el que li pertoca. El seu enuig és estemordidor contra tots aquells qui flecteixen el genoll davant tota mena de baals.

Déu vol el genoll ferm que aguanta tota temptació de flectir-lo davant l'ídola. No cerqueu ja si és el típic Baal, o el Dagon o el vedell d'or: tota mena

de baals són abominosos davant Déu; són la vanitat, el no-res.

Si els baals o ídoles eren molts en aquells temps, més nombrosos els trobaríem encara en els dies d'avui.

Les honors, el metall ric, el bastó, el glavi, el verb de fals profeta, d'un nom clamorós, el primer setial, qualsevol carota de disfressa, l'escambell, la regidoria... Quants i quants baals no ens resultarien, tan fuls com el blasmat per Déu, els quals reben acatament profund i flexió de genolls i fluixedat de mans i bes de les boqnes.

I no és que vulgui precisament aquí presentar-ne aquell aspecte de: "Vanitat de vanitats..."

Contràriament volem considerar-ho en tant com són realitats de la vida dels homes.

Un exemple ens donarà llum.

El nunci de Nabucodonosor clamava fortament: "Ojats, oh pobles, tribus i llengües: A l'hora que oireu tot llinatge d'instruments, flectiu i adoreu l'estàtua àuria, que ha dreçat el rei Nabucodonosor. Qualsevulla que no flecteixi i l'adori, encontinent serà tirat a la fornal del foc abrusador."

Sidrach, Misach i Abdenago, de sang jueva, no flectiren el seu genoll a l'ídola.

Salvats per Déu per tal com no flectiren el genolls davant la novella ídola, tirats a la fornal, canten pel seu alliberament de la flama per part de Déu el famós himne: *Beneït sou, oh Senyor, Déu dels nostres pares.*

Nabucodonosor mateix hagué d'exclamar: "Sidrach, Misach i Abdenago, servents de Déu sobirà, eixiu, veniu."

Per tal afegia Nabucodonosor: "Beneït sigui llur Déu, ço és de Sidrach, Misach i Abdenago, qui envia el seu àngel, per alliberar sos servents, que creien en Ell; transgrediren el decret del seu rei i presentaren llurs cossos, per a no servir ni adorar cap Déu. Decreto: qualsevol poble, tribu o llengua, que flastomi contra llur Déu, sigui anorreat i desolada sa casa, car cap altre Déu no hi ha, qui pugui talment salvar."

Heus la resultança de la fermesa de genoll del màrtir.

* * *

La vida és i ha d'ésser àrdua i l'home ha de cercar sollevar-la en la virtut i en la dignitat ètica.

A vegades la prova és no ja davant una possible claudicació, sinó sols davant l'arduïtat.

Heus-en un exemple.

Va matinejar Gedeon i tot el poble anava amb ell i varen campar prop la font Harod, tenint el campament de Midian vers el nord. Digué Jahvè a Gedeon: "Tu tens massa poble perquè jo posi Midian en tes mans, per tal que no es gloriegi Israel dient: M'he salvat amb mes pròpies mans. Crida al poble: Qui temi o sigui poruc que se n'entorni."

Se n'entornaren de Galaad vint mil, restant sols deu mil.

Diu Jahvè: Encara hi ha massa poble; que baixi a l'aigua. Allà et diré: aquest anirà amb tu, aquest no hi anirà."

Davallat el poble a l'aigua, diu Jahvè: "Tothom qui llepi l'aigua amb la seva llengua, com acostuma el ca, el destriaràs a part; talment faràs a part qui doblegui el genoll per a beure."

Sols tres cents dugueren l'aigua a la seva boca amb les seves mans; però tota la resta del poble doblegaren els genolls per a beure.

Diu Jahvè: "Jo us salvaré amb els tres cents que no han doblegat els seus genolls i amb ells vindrà a les teves mans l'Amalecità. Els altres se n'entornin a llurs cases."

Els digué Gedeon: Quan bufaré el corn, ho fareu també vosaltres, dient: Per Jahvè i per Gedeon!

I prevalgueren.

* * *

Podríem recordar també les paraules de Judas Macabeu al llibre primer dels Macabeus capítol terç, versets 55-60.

Però com resta clar el concepte en sigui prou.

Déu no té cap necessitat de multitud: escull el seu poble, d'entre el seu poble els qui no han flectit els genolls als baals de cap mena, i encara escull els qui ni flecteixen el genoll per a collir l'aigua de terra o el pa que aquesta, pròdiga, dóna com penyora de benedicció de Déu.

No són ells qui salven, és Déu qui salva mitjançant els ferms de genoll.

"Qui enfonsa o alça els pobles
és Déu qui els ha criat..."

Ferms, doncs, els genolls, vigoroses les mans! Flectim davant Déu i beneirà. L'escollit que Déu assoleix. Coneguem de tal manera, que assolim.

JOSEP CASANELLAS, Prev.

ESDEVENIMENT EDITORIAL

Acaba de sortir:

EL NOU TESTAMENT

en dos elegantíssims volums. Text de la Vulgata Clementina. Versió i notes per la Comissió tècnica de l'"Obra del Sant Evangeli", de FOMENT DE PIETAT.

El primer volum, que conté Els quatre Evangelis i Fets dels Apòstols, consta de més de mil planes; el segon, que conté Les Cartes de Sant Pau, Les Cartes Catòliques i l'Apocalipsi, en té més de vuit centes. Impressió nitidíssima, format elegant, paper indià, notes abundants i selectes, mapes a cinc tintes.

Llibre indispensable a tos els fidels.

Es venen els dos volums per separat, i també el llatí sol o el català sol en un volum sumament manual. Així, tothom pot tenir, TOT EL NOU TESTAMENT, si vol, en un sol volum. El preu de cada volum per separat és de 8'50 ptes. El d'un sol volum, contenint tot el Nou Testament, és de 11 pessetes el llatí i 9 el català. Tots aquests volums es venen enquadernats en finíssim pegamoid imitació xagrí. Enquadernacions més luxoses a distints preus.

La follia comunista

L'odi a la religió

Per les terres de Rússia passa un vent de follia que capgira el cervell dels homes. Cap persona ben equilibrada, per liberal que sigui, no pot aprovar l'actuació d'aquells que tiranitzen el poble rus. Unicament els pertorbats poden romandre impassibles davant les crueltats i el sectarisme dels capdavanters comunistes.

Els adeptes del "Komintern", organització internacional que es proposa transformar el món atacant la família, la religió i la moral, afirmen que totes les religions signifiquen un embriagament que ensopeix l'esperit, la voluntat i la consciència. La nostra tasca, diuen, no consisteix a reformar, sinó a destruir tota mena de religió i de moral. Lenin deia que és moral tot allò que és útil al partit comunista.

Lunatcharsky, comissari d'Instrucció Pública del Govern dels Soviets, ha escrit aquestes paraules: "Odiem la cristiandat i els cristians, i als més bons d'ells els hem de considerar com els nostres més grans enemics, perquè prediquen l'amor al proïsme i la misericòrdia, tan contraris als nostres principis. L'amor cristià és un obstacle per al desenvolupament de la revolució; res d'amor al proïsme; el que necessitem és odi. Hem d'apendre a odiar i únicament d'aquesta manera conquistarem l'univers. Ja que hem acabat amb els reis de la terra ocupem-nos dels reis del cel." Aquestes paraules, únicament pot haver-les escrites un home que ha perdut la raó o bé que està dominat per l'odi satànic. Són les fúries de l'infern les que parlen.

El comunisme a l'escola

Els addictes al "Komintern" despleguen una gran activitat. Exerceixen una influència extraordinària en les escoles comunistes d'Anglaterra i en les escoles marxistes d'Escòcia. En aquestes escoles es predica obertament l'ateisme. Hom diu als infants: "Suprimiu els déus del cel i els capitalistes de la terra." En l'"Aurora roja", òrgan de les joventuts angleses, han estat escrites aquestes paraules: "Refusa tots els mites que t'han ensenyat; enterra els déus i el Crist; crea un món nou, enarborant la bandera roja, i seràs el dominador de la terra." A França la Unió de Treballadors de l'Ensenyança, propaga els procediments antireligiosos de Rússia.

A les ciutats xineses, els cristians han estat furiosament perseguits. En tots els pobles de l'Asia, els missioners han de superar serioses dificultats per a evangelitzar el poble. Els comunistes combaten els missioners especialment les escoles que sostenen.

A Rússia les joventuts comunistes organitzen cavalcades amb el deliberat propòsit de ridiculitzar Déu i la religió. Els alumnes de totes les escoles estan obligats a pendre part a aquests espectacles sacrílegs.

La preocupació dels comunistes és aconseguir la corrupció de la joventut. Lenin ha dit: "El bolxevisme no és un pensionat de senyoretes nobles. Els infants han d'assistir a les execucions i alegrar-se de la mort dels enemics del proletariat."

La moral comunista

Heus ací uns quants pensaments sobre la moral comunista:

"L'amor paternal és sovint un amor perjudicial, i el nen educat per la seva família és generalment antisocial" (Lillina, dona de Zinovieff, antiga directora d'Ensenyança pública).

"La psicologia del nen proletari ha d'estar dedicada per complet a la lluita de classes" (Butlletí d'educació comunista).

"La família ha d'ésser substituïda pel Partit Comunista, amb la qual cosa s'aconseguirà extingir aquest amor exagerat i egoista dels pares vers llurs fills" (Gorkhberg: Els drets del matrimoni i la família).

"Quan els pares diuen: El meu fill o la meva filla, això significa per a ells el dret d'educar els seus fills al seu lliure albir. Des del punt de vista comunista aquest dret no existeix, tota vegada que el nen pertany a la societat, és a dir, al Partit Comunista."

Amb aquests pensaments triats a l'atzar es veu clarament quina és la finalitat que persegueixen els comunistes: corrompre la joventut.

La perversió de la joventut

Les ànimes que s'enamoren de Jesucrist són les més castes i les més pures. Per això els comunistes no volen que la joventut sigui honesta. Saben perfectament que d'un jove impur és fàcil fer-ne un revolucionari. Si la joventut russa portés encesa dintre el pit la flama de la castedat, seria impossible obligar-la a cometre els sacrilegis horribles, dels quals es vanen els comunistes.

Per respecte als nostres lectors i per respecte a mi mateix, no és possible descriure les escenes que han de presenciar els infants que assisteixen a les escoles. Aquestes són mixtes. Els nens i les nenes de vuit i deu anys ja han perdut la innocència.

De vegades no són els nois els que desfullen les flors delicades que van a l'escola, sinó els mestres. Alguns d'ells són tan corromputs que consideren lícits tots els mitjans per aconseguir allò que desitgen. Aquestes coses costen de creure, però són veritat. Un hom no pot concebre que hi hagi homes tan vils que marceixin l'ànima dels pobres infants. Què voleu fer-ne d'un noi o d'una noia que als deu anys ja ha perdut la innocència? Hem de plànyer el poble rus. Si perverteixen la joventut serà molt difícil que es redreci.

L'ex-ambaixadora a Mèxic, Kollontai, no podem anomenar-la senyora, es vana d'haver contribuït a la perversió de la joventut. "La immoralitat, ha dit, ha fet grans progressos a les escoles, i moltes noies de quinze anys aviat seran mares.

Alegrem-nos-en, perquè degut a aquests procediments, tindrem més petits comunistes."

Es una dona o bé una fera la que parla així?

Els "Exploradors rojos"

Els nois als dotze anys formen part dels "Exploradors rojos". Aquesta organització té per objecte formar bons combatents per a la lluita de classes. Es reparteix entre els nois un periòdic ilustrat que té per títol Sense-Déu. *En cada número hi ha una plana dedicada als nois.*

En alguns països d'Europa, es publiquen també periòdics comunistes dedicats a la joventut. Aquests periòdics són sostinguts per la III Internacional. A Dinamarca i a Noruega es publiquen L'Explorador Roig; *a Anglaterra* The Red Dawn, *i a França es publica* Le jeune camarade.

Com és natural, la perversió dels infants ja ha donat els seus fruits. La prostitució i les malalties augmenten considerablement entre la joventut. Ningú no creu en la família. Els infants són abandonats com una càrrega feixuga. Com ja era d'esperar, la sensualitat embrutidora ha fet augmentar la criminalitat infantil.

Els infants famolencs

Els infants abandonats s'organitzen en bandes i es lliuren a tota mena d'excessos i violències. "Tenim set milions de nens abandonats, segons les declaracions oficials, i en els nostres asils únicament en tenim recollits 80.000. *Els altres van a la ventura a través de Rússia"* (Pravda, *núm.* 51, *Lilina, dona de Lenín*). *"Veritables exèrcits de cents de mils de nens estan condemnats a morir físicament i moralment"* (Izvestia, *núm.* 65). *"Els pobres nens abandonats es refugien a les nostres ciutats per a no morir de fam, enfellonits, famolencs, tremolant de febre, i dormen en les calderes de coure asfaltat, en els evacuatoris públics o en els carros de les escombraries, d'on són foragitats a empentes i rodolons. Tenen la boca rosegada per les nafres, llurs genives sagnen, i molts d'ells es troben tan exhaurits que no tenen ni esma d'allargar la mà als vianants"* (El Comunista, *de Kharkov*).

Com és possible que el poble s'apiadi dels infants, si els homes representatius del comunisme diuen que cal combatre els cristians perquè prediquen l'amor i la misericòrdia?

La civilització cristiana

Els que volen combatre la moral cristiana, que prenguin exemple de Rússia. Que el poble contrasti la doctrina comunista amb la doctrina catòlica i que vegi quina és la millor. Al costat de Déu són feliços fins aquells que sofreixen, perquè saben que el camí del dolor és el que mena al cel.

La follia comunista passarà. Passaran també els que pretenen allunyar la humanitat de Déu i Rússia, tard o d'hora, quan s'adoni que els comunistes han embrutit el poble, es redreçarà novament per a seguir altra vegada els camins de la civilització cristiana.

J. CIVERA I SORMANI

Espurnes

Els jueus safardistes

Durant l'últim període de la Dictadura, Espanya va estar a punt de rebre la visita dels jueus castellans exilats fa segles a les terres d'Orient, i no com a visita d'antics parents que vénen a passar una temporada a la vella casa pairal per tornar-se'n després tranquil·lament a la seva actual, sinó com a invitats a pendre possessió d'una herència que els pertany i quedar-s'hi a viure.

Sembla que en un d'aquells rampells d'estadista que sovint sofria En Primo de Rivera, convidà amablement a dits jueus a establir-se al nostre país, oferint-los tot llinatge de facilitats a tal fi.

Els primers elements que, en saber-ho, s'hi oposaren resoltament foren els mercantils. Un dels prestigis principals d'aquest ram a Espanya exposà al Govern els múltiples inconvenients que feien difícil i ruinós aquest projecte, i el Govern se'n va convèncer i el va arreconar.

Com si no en tinguéssim prou de problemes i conflictes a Espanya!

Via magnífica

En pocs anys s'ha convertit el Passeig de Sant Joan en una de les principals i més belles artèries de Barcelona. Pot dir-se que banya els seus peus al mar i descansa el seu cap a la muntanya. El Parc de Rius i Taulet li fa de catifa, i de pòrtic solemnial l'Arc de Triomf.

El monument a Verdaguer assenyala el centre cordial de la seva intensa vida, i, més amunt, una sèrie de jardins, presidits per una font quasi bé històrica, li dóna to de passeig veritable. És de doldre que una gran plaça, o un edifici monumental, no doni al Passeig de Sant Joan el capçal que li correspon.

Li presten tribut altres artèries dignes d'ell, que no cal anomenar, i el moviment rodat avui dia avantatja el de totes les altres. És pas obligat de les Estacions de ferrocarrils i de bona part de les mercaderies del port. Té un formós caseriu i una esplèndida il·luminació. I tantes coses més, encara.

OBRA INTERESSANT

Vida de St. Joan Bta. Vianney

(Rector d'Ars)

per

J. CIVERA I SORMANI

Preu: **2 pessetes**

Es ven a Foment de Pietat i a altres llibreries catòliques

Fantasies josefines

VI

JA SÓN MORTS ELS QUI VOLIEN MATAR L'INFANT

Tot just Josep, Maria i el seu fillet traspassaven la frontera de Judea després de llur pas par Gasa, a la sinagoga de Betlem s'havien ajuntat les mares que tenien fillets de menys de dos anys. Herodes per a celebrar (així es deia) l'haver-se lliurat de la conspiració contra d'ell tramada pel seu germà Pheroras i pel seu fill Antipater volia repartir mercès, diners i queviures a les mares que havien infantat en el temps que el rei suposava havia durat la conspiració que el posà en perill. Ben poques mares havien sospitat cap perill en aquell reclam i feren cap a la sinagoga vestides amb ses millors túniques i mantells amb llurs fillets guarnits com en dies de gran festa. Mare hi havia que esperava el premi duplicat, per raó de portar-hi dos infants. Si alguna, coneixedora de les interioritats del palau reial, sospità alguna mala cosa s'apressà a fugir sense fer fressa. Si alguna altra s'havia quedat a casa desinteressant-se d'aquella oferta, fou visitada per emissaris herodians i induïda amb oferiments o amb amenaces a dar a la sinagoga proves de ciutadania i solidaritat. Allí; els fills els foren presos i degollats i les mares que havien entrat esperançades de premi en sortien llençades a cops i empentes, escabellades, desesperades i tacades les vestidures amb la sang de llurs fillets. Raquel udolava altra vegada per la desgràcia dels seus fills que no veuria més. Mes no; no és pas així. Raquel en el si d'Abraham rebia amb joioses abraçades les ànimes dels missatgers infants que ja arribaven portadors de les benediccions del Fill de Déu, Redemptor d'Israel.

Herodes era així. La sang no l'ofegava, ans bé estava avesat a nedar en ella, i si era sang jueva, de més bona gana. Ben poc temps havia passat d'aquella sangnant repressió en la qual havia fet cremar vius davant el temple els joves que havien fet a trossos l'àliga imperial d'or posada d'ordre reial damunt la porta del temple i mirada pel poble com un insult a la seva religió i encara més, havia fet degollar més de quaranta homes que foren espectadors d'aquella rebellió.

Emperò de Déu ningú no s'escapa. Ja estava Josep pobrament aposentat a Heliòpolis i amb el treball de les seves mans mantenia la seva muller i l'infant en aquella terra estrangera quan la mà de Déu queia feixuga damunt el perseguidor.

El trons i les cames se li ompliren a Herodes d'úlceres en les quals els cucs s'avançaven a la mort. Els muscles enrampats li arrencaven crits de ràbia i desesperació i en tal estat no podia descansar el cos en el llit perquè només posat dret podia respirar. L'esperança de curar-se a les fonts sulfuroses de Kallirrhoe, a les vores del Jordà, se li havia ja dissipat. Tan llatzerada tenia la pell que no podia ni sofrir el contacte d'aquelles aigües calentes. Retornat a Jericó, en el paroxisme de la seva ràbia, havia fet tancar a l'hipòdrom de la ciutat tota la gent principal de la rodalia, amb les ordres expresses de què en el moment d'expirar, fossin tots travessats amb sagetes, manera única de què hi hagués planys i plors en el poble. Finalment se li acabà la vida terrenal.

Contra els seus designis tot vingué bé perquè no hi hagués dol a la seva mort. El món pressentia la presència del Salvador, i preveia una pau llarga. A Heliòpolis trontollaven les ídoles seculars i a Jerusalem s'inflamaven d'esperança els cors dels jueus fidels a la llei i a la tradició. Els fills d'Israel s'havien tret de damunt un sanguinari opressor i els presoners de l'hipòdrom de Jericó lliberats pels carcellers convertien en dia de joia i de gatzara el que havia d'ésser de plany i de tragèdia. I per a completar l'escena faltaven pocs dies per a la Pasqua i els fidels de tot el reialme preparaven l'anada a Jerusalem i mentrestant els camps i les boscúries s'anaven guarnint de flors primaverals tot just esclatades i l'aire s'anava animant pel vol refiat i les solfes ingènues de les orenetes tot just arribades de terres africanes, algunes de les quals, traient el caparró dels nius penjats sota les coronises del temple d'Heliòpolis, havien vist arribar els tres fugitius, indecisos encara d'on havien de bastir la teulada hospitalària. (1).

La ciutat d'Heliòpolis, l'antiga An, no era ni ombra del que havia estat vuit centúries enllà. Era pròpiament com una ciutat sacerdotal que vivia i es movia entorn del temple dedicat a Horus, el fill venjador d'Osiris, temple que no tenia pas l'esplendor de l'antic consagrat a Tum. Com que aquesta ciutat estava bastida prop del Nil del costat de la Palestina, era la primera que trobaven els jueus fugitius o expatriats i molts d'ells s'establien en ella agrupats en estatges i barraques juxtaposades a les runes dels antics casals.

Josep i la seva esposa trien un reconet guardat del vent del desert i exposat a les marinades per dos murs gruixuts de construcció antiga i la seva primera feina fou acabar de tancar el perímetre amb altres dues parets de pedra i fang i tot seguit construir damunt aquestes quatre un sostre amb una dotzena de cabirons que aguantessin una capa de brancam i altra damunt d'argila atapeïda treta de la vora del Nil. Ja li vagarà de guarnir-hi més tard un parell d'embans que descompartissin la llotja en tres peces: una de família i dues celles de dormir.

L'habilitat que tragué Josep en aquesta obra de bell antuvi i la seva amabilitat i llestesa que li reconegueren més endavant, li proporcionaren els primers jornals.

Encara era llavors Heliòpolis un centre d'estudis pel que feia a la teologia egípcia, a la física, a la història, a la filosofia i a les arts màgiques, ciències aquestes en què eren tinguts per eminents els sacerdots del temple. Era fama que cinc centúries més enllà Plató a l'ombra d'aquells murs havia posat el fonament al seu sistema filosòfic. No era, doncs, estrany que en les construccions anexes al temple trobessin còmode hostalatge els curiosos passavolants que volguessin remenar les restes dels antics arxius i fins algunes famílies poderoses que portessin allí llurs fills per a ensinistrar-los en totes aquelles ciències.

Precisament en aquell temps hi havia allí un jove completament lliurat a l'estudi i absort en la filoso-

fia. Era Eunomos. Perseguit en la seva pàtria Atenes per no haver sepultat en les interioritats del seu cor l'antipatia que li inspirava la dominació romana, havia fugit a Alexandria i havia caminat les primeres passes en la ciència sota el guiatge de Filó. Allí s'havia arreglat la seva estada a la ribera del Mareotis i, prenent per patró la vida dels terapeutes vivia austerament i continent cercant només satisfaccions espirituals. Dels passats, Sòcrates era el seu profeta i dels mestres que cercava més en volia el mètode que la doctrina, encara cosa millor que el mètode; l'estímul a l'activitat intellectual.

Dels terapeutes d'Alexandria aprengué la vida dels essenis que poblaven les vessants marines del Karmel a la Palestina i prengué la resolució d'anar allí i estudiar els llibres sagrats dels hebreus que havia après del seu mestre Filó.

Heus aquí que ara es trobava a Heliòpolis on volia sojornar una temporada encuriosit de saber quines menes de ciències conreaven els sacerdots del temple famós, i als seus fins no era desavinent relacionar-se amb la colònia de jueus pobres que estaven acampats entre les runes en aquells grups muntanyosos que dominaven el braç més oriental dels innombrables que formen els deltes del Nil. Pel que feia a Josep tingué una bella ocasió de conèixer-lo quan li va encarregar la construcció de dues arquetes per a guardar-hi els escrits i documents que l'acompanyaven en les seves expedicions. Sigui dit de pas que aquesta fou la primera feina ben pagada que tingué Josep, ja que fins ara havia treballat per pobres compatriotes gairebé tan pobres com ell mateix.

— Sabeu, Josep, que ha entrat en ira el príncep dels sacerdots? Fa pocs dies es sentí al temple un terratrèmol i la gran estàtua d'Horus, d'alabastre, caigué en cent trossos i també les d'altres divinitats.

— Són déus que semblen pedres de les muntanyes (2) i fustes daurades (3). Caiguin les divinitats que no crearen els cels i la terra.

— També jo parlo així, Josep, encara que sóc d'Atenes; però tot quedi entre nosaltres dos perquè diuen que algú deu haver entrat a la ciutat que no és plaent als seus déus. I si arriben a sospitar de vós o de mi no sé si ho passarem massa bé.

— Eunomos, senyor meu, que Déu illumini totes les tenebres i la nit serà com si fos dia.

— El vostre parlar és d'un home piadós. Ensenyeu-me, Josep, quin és el vostre Déu.

— No sé pas ensenyar, amo i senyor meu. Jo només sé dir que el Déu d'Abraham, Isaac i Jacob és el meu Déu que un dia ens manifestarà el seu Fill vivent entre nosaltres i fill també d'una verge.

— Jo he tingut, Josep, un mestre jueu que m'ha parlat del vostre Messias que ha de posar Irrael damunt totes les nacions i que conquistarà el món.

— Conquistarà... jo diria escalfarà, illuminarà, estimarà i es farà estimar de totes les nacions de la terra, Eunomos, senyor meu. Sí; ja sé que és això el que vós voleu dir.

— El meu mestre quan parlava de l'Ungit del Senyor se sentia arborat de patriotisme i ja veia el món sota els peus dels jueus. Com si Atenes no fos més que Jerusalem i més que Alexandria i fins més que Roma. Era una qüestió en la qual no ens podíem entendre.

— Ja passa, mon amo, que de vegades volem pendre la magnitud de Déu amb les nostres miserables mides. Ni que el Messias sigui de la generació d'Abraham i de la casa de David, no salvarà per ventura a tots els fills d'Adam?

— I deia el meu mestre que estàvem ja abocats al temps de la seva vinguda.

— A vós us costarà molt de creure si jo dic que ja dorm amb els nostres pares algú que el va veure i tocar.

— No falten remors d'aquest fet. Ahir vaig saber que el rei de la Judea delegat de Roma ha fet degoliar més de quaranta infants a Betlem per por que les veus populars de l'aparició del Messias no fossin certes.

— Què dieu, amo meu? Es això cert?

— De pas a Alexandria va estar aquí un fugitiu poderós i ric que ha pogut salvar el seu infant. Ell mateix ho ha contat.

— Bon Déu!... Senyal de contradicció... Ruïna de molts... Una espasa travessarà el teu cor...

— No us entenc, Josep, parleu desconcertat.

— Es el dolor, senyor meu, és el dolor... volia dir que és el dolor el camí veritable de la glòria. Amb el vostre permís, Eunomos, senyor, me'n vaig amb els meus. Demà tornaré a la feina.

— O a parlar, que molt em plau la vostra conversa.

— Jo estic a vós molt agraït. M'haig de guanyar la vida amb el treball de les meves mans i vós m'haveu dat feina i ben pagada. Quan un hom es veu lluny de la terra i de les amistats, trobar un amo com vós és un benefici molt especial de la Divina Providència.

L'estada de Josep a Heliòpolis no fou llarga; però l'amistat amb Eunomos pogué arribar a una dolça intimitat, Josep la va aprofitar en favor d'alguns dels seus compatriotes més desgraciats, perquè Eunomos era ric i generós.

No feia encara un any de la seva arribada que ja l'Angel del Senyor el féu sabedor de la mort d'Herodes i de què era hora de tornar a la terra d'Israel.

Eunomos no va acabar d'entendre aquell tan llarg viatge a terra d'Egipte per a desfer-lo tan aviat, i cercant una explicació al cas va veure a Josep dominat per un mal esperit d'inquietud que no el deixava sojornar tranquil en lloc tal com ell sabia que havia fet el gran patriarca Abraham.

JAUME RAVENTÓS

(1) Les dades de la mort d'Herodes són tretes de Tellen, *Neutestamentliche Zeitgeschichte*, vol. I, cap. II.
(2) Bar. 6, 38.
(3) Id. 6, 70.
(4) Jerem. 10, 11.

Conferències Quaresmals

Com de costum els nostres companys els diumenges de Quaresma donen conferències en les entitats catòliques de la nostra terra.

El dia de Sant Josep, el nostre company Civera i Sormani va donar una conferència sobre la Rússia soviètica al Casal Catòlic de Rubí. Explicà com són pervertits els infants russos i els actes sacrílegs que es cometen en aquelles terres.

El mateix conferenciant donarà conferències a Barcelona, Moyà, Sabadell i Verdú.

Dreta o esquerra?

Al benamat M. Pau Ricart

Ara que tinc unes miques (diuen aquí, a Ribes) de lleure, vaig a dir la meva sobre el tema que els mai prou magnificats articles del Dr. Cardó, a *El Matí*, han fet actualíssim. Així complauré a l'amic, qui tan desitja veure algun escrit meu a CATALUNYA SOCIAL, malgrat que ja sap que no em vaga gaire, en el nou destí, distreure'm dels afers parroquials.

No recordo bé el temps que fa — solament puc dir que ja érem en temps de la suara caiguda dictadura — que, en llegir en un diari, de lectors i collaboradors catòlics, un article intitulat *L'origen del poder*, en el qual es palesava un coneixement molt imperfet de la doctrina catòlica sobre aquest punt— només es contraposava la teoria del dret diví, com generadora de l'absolutisme, a la del dret humà, com inspiradora de la democràcia, i vaga dir quina abellia l'articulista, millor dit, el diari, car es tractava d'un editorial, i, per aquest motiu, sense firma — escrivíem el que ara anem a transcriure, esperant trobar a les planes d'aquest setmanari, que sempre ha acollit francament els nostres escrits, la facilitat de fer conèixer el nostre, encara que modest, parer, que no trobàrem llavors en el diari alludit, ni hem trobat ara en l'esmentat.

Dèiem, doncs, aleshores i repetim ara, ens sembla oportunament pel que copiem del segon dels articles consabuts: "Caldria que els nostres tractadistes de dret polític i els nostres articulistes de diaris de partit es fixessin bé en aquest sentit veritable de la doctrina catòlica del dret diví, i no ens molestéssim més suposant que nosaltres prediquem la doctrina inhumana que Déu dóna a un home o a una dinastia dret de governar un poble independentment de la seva voluntat. El que és de dret diví és l'autoritat, no sempre l'home que l'exerceix, el qual, segons la teoria avui acceptada per tothom, la té rebuda de la comunitat, mitjançant un acte de voluntat que pot revestir formes molt variades."

Com deia Lleó XIII, en les seves encícliques sobre l'origen del poder i constitució cristiana dels Estats, l'Església catòlica ensenya rectament que el poder ve de Déu.

Ho testimonien els llibres de l'antic Testament, ho declarà Jesús en dir a Pilat que no tindria poder contra d'Ell, si no li hagués estat donat de dalt, i ho afirma textualment l'apòstol Sant Pau, en la seva carta als Romans. c. XIII, v. 1: *No hi ha poder que no vingui de Déu.*

Els Sants Pares de l'Església, els teòlegs i tractadistes catòlics de dret natural unànimement es fan eco d'aquesta doctrina.

No direm que aquesta doctrina sigui de fe catòlica, puix, segons la norma donada pel Concili Vaticà (s. 3.ª, c. 3), perquè una doctrina pugui dir-se de fe catòlica n'hi ha prou que sigui *formalment* revelada, sinó que és necessari que sigui definida com a tal per l'Església, encara que havent-hi, segons l'esmentada norma, dues maneres en l'Església de definir, ço és, el *solemne judici i l'ordinari universal magisteri*, tal volta es podria afirmar que mitjançant aquest últim procediment ha estat definida, com de fe catòlica, tal doctrina. Emperò sí que sembla clar que és doctrina de fe divina.

No cap, doncs, dins la doctrina catòlica ni l'anarquisme, que no vol poder i per tant directament cau dins la condemnació de Sant Pau: *el que resisteix al poder, resisteix a l'ordenació divina.* Tampoc el pacte social, que, suposant dependre dels homes que hi hagi o no poder, cau indirectament dins la mateixa condemnació, car importa poder oposar-se els homes a l'establert per Déu.

Descartats aquests dos radicalismes, la doctrina catòlica no va més enllà. En afirmar que tot poder ve de Déu no diu que qui l'exerceix sigui posat per Déu. Llegeixi's el que diu Sant Joan Crisòstom, en la seva homilia sobre l'esmentat text paulí: *"No hi ha poder que no vingui de Déu.* Què és el que dius? Així ton Príncep és constituït per Déu? No dic això. No parlo jo de qualsevol Príncep, sinó de la cosa mateixa, dient: *No hi ha poder que no vingui de Déu."*

No és estrany, doncs, que els antics escolàstics no trobessin destorb en aquesta doctrina per ensenyar que el poder per dret natural i diví resideix en el poble com a causa, no *eficient*, com deia Rousseau, sinó *material*. Són mots del P. Victòria anomenat per Melcior Cano el Summus Preceptor de Teologia. Però, com el poble, ensenyava el Cardenal Belarmino, seguidor de la sentència de Victòria, que era també de Suàrez, Bannes, i en general dels antics escolàstics, no pot per ell mateix exercir el poder... és més, no pot, encara que en això convinguessin tots els pobles, fer que no hi hagin rectors, per això deia el mateix P. Victòria, també del dret diví i natural i no del tot del poble deriven el seu poder els reis o els qui amb qualsevol altre títol presideixen el poble.

Bo i no admetent doncs, perquè no els ho permetia la fe, els antics escolàstics que el poble fos causa eficient del poder o subjecte inalienable d'ell, sí que deien, sense desviar-se de la doctrina catòlica, que és causa determinant del subjecte.

Els moderns escolàstics generalment dissenteixen dels antics en dir que el poder es comunica immediatament per Déu al subjecte, no mitjançant el poble, com deien els antics; però també els moderns ensenyen que la determinació del subjecte l'ha de fer el poble per elecció, directa o indirecta, expressa o tàcita.

De manera que la doctrina catòlica sobre l'origen del poder, si bé rebutja els radicalismes d'esquerra— anarquisme i pacte social—tampoc no admet, i per altres capítols rebutja també, com mestrívolament es prova en els alludits articles, els radicalismes de dreta, absolutisme, estatisme, etc...

En política, doncs, evidentment, com a tals, no som dreta ni esquerra, encara que podríem dir també que ho som tot, dreta i esquerra, defensors de l'autoritat i de la llibertat, ambdues mantenint-se en els seus justos límits; i el mateix podem dir que

som en matèries socials, on tota la discussió gira també a l'entorn d'aquells dos pols, autoritat i llibertat.

Es més. Com subtilment prova el Dr. Cardó àdhuc en la qüestió religiosa som esquerra pel que té d'alliberador de l'error i del vici l'acatament a l'autoritat divina, però perquè no dir amb el cap ben alt que també aquí som dreta, pel reconeixement dels drets d'una autoritat, que tot i sostenir els drets de Déu contra el racionalisme, no es descuida de defensar els drets de la raó humana contra tradicionalistes o fideistes, com va fer en el Concili Vaticà? No som, doncs, ni en la qüestió religiosa extrema-dreta—els extrems es toquen i la veritat com la virtut acostuma fugir dels extrems, —, però sí que som dreta també, i això ens ha d'abellir, car ha d'ésser la nostra suprema aspiració l'ésser dels de la dreta de Crist —no l'extrema, sinó la més propera en el darrer judici.

PERE VILADAS

Del món del treball

La crisi present

Sol dir-se per defugir l'enutjós tema de l'actual crisi econòmica, que ens queixem per vici. No direm que de vegades no sigui així, però en els presents moments les queixes semblen bastant motivades.

El caire particular, característic, fins paradoxal, d'aquesta crisi, és que no esdevé de males collites, ni de la falta de producció, ni de l'escassedat de capitals. Totes les subscripcions financieres es cobreixen ràpidament; sobre blat, sobre vi, sobre oli; es multipliquen els edificis a ciutat, cada dia s'obre un nou carrer, obres immenses ocupen mils i mils d'obrers...

¿Tal volta radiqui la crisi en la depreciació de la pesseta?

Tal volta en la inseguretat política?

Molts l'atribueixen a l'Exposició de Montjuïc. Altres a l'administració local. No falta qui en veu la causa en una certa epidèmia de por social encomanadissa.

I bé: per què en parlem tant de crisi? ¿No és aquesta paraula *crisi* per ella sola productora de *crisi?*

La socialització agrària

Ja fa dies que anunciàrem el fracàs de la socialització agrària que provà de posar en pràctica Stalin, amo i senyor de totes les Rússies.

Ara Stalin ha publicat una circular anunciant que renunciava definitivament a aquesta socialització (forçosament destructora de l'agro rus), implantant, en canvi, el sistema del cultiu en comú en les granges industrials, modalitat que ja té antecedents a Rússia.

Fet i fet, Stalin tindrà de tornar als vells sistemes de pagès, si bé sostraient, a títol d'aportacions obreres, tot el que pugui als pagesos, fins que algun dia li donin les dimissòries.

Els ianquis desenfeinats

Sembla una paradoxa la coexistència d'una prosperitat fantàstica com la dels Estats Units i d'una massa d'obrers sense feina, que ja passa de quatre milions, creixent cada dia.

Però és així.

El senador Broc Hart acaba de demanar al Congrés ianqui un crèdit de 300 milions de dòlars per auxiliar els pobres desenfeinats, encarregant-se la Creu Roja de la seva aplicació, sota l'alta inspecció personal del President de la República.

Amb tal motiu, la gran nació americana comença a tocar a sometent per acudir al perill que tal fet denuncia.

Quelcom de desgavellat hi ha a la immensa màquina econòmica dels EE. UU. que urgeix apariar.

Hom pensa que potser té els peus de fang el déu d'or que adoren amb tant de fervor els súbdits embadalits d'Hoover.

Peticions obreres

Una comissió de la Federació d'Obrers Catòlics de Madrid ha visitat al Ministre del Treball per a demanar-li, entre altres coses:

Depuració del Cens Social electoral.

— Eleccions per a la representació obrera en el Consell del Treball i en l'Institut Nacional de Previsió.

— Abolició del règim majoritari en l'Organització Corporativa Nacional.

— Revisió de la feina feta pels Comitès Paritaris, exigint responsabilitats.

— Entrada en vigor dels Contractes de Treball.

I a l'alcalde de Madrid li han demanat en favor dels obrers municipals, entre altres coses: jornals majors de vuit pessetes, paritat entre els obrers eventuals i els de plantilla, quinze dies de vacances anyals amb sou.

Notes diverses

A El Cabo la llei imposant restriccions a la immigració començarà a regir el mes de maig pròxim.

— L'enquesta sobre la crisi duanera d'Anglaterra aconsella la rebaixa d'un vuit a nou per cent dels jornals actuals.

— Es calcula que els obrers barcelonis sense treball passen ara de sis mil. Creiem que si es compten els forasters que viuen aquí el càlcul és deficient.

— Els obrers de Sevilla que estan en vaga forçosa demanen, a més de feina, la suspensió de la llei de desnonaments mentre no puguin treballar.

— El Sindicat Lliure Professional d'Obrers Flequers ha presentat al Govern Civil la petició oficial de vaga pel pròxim dilluns, allegant la infracció, per part dels patrons, de les bases de treball.

— La Cambra italiana ha aprovat el projecte de llei sobre aplicació del Conveni de Ginebra referent al salari mínim.

Comentaris

L'estat de la Hisenda

Ha constituït una veritable sorpresa la nota publicada pel Ministre de Finances sobre l'estat de la Hisenda espanyola. Hom creia que la cosa estava molt malament; però ningú no podia imaginar que es tractés d'una derrota com aquesta. Tres mil milions aproximadament de desnivell entre els pressupostos dels anys de la Dictadura són quantitats fabuloses de la mida de les quals no ens podem fer exacta idea.

El senyor Argüelles ha tingut el bon gust de no comentar les xifres. El mateix féu el senyor Maynés amb l'estat de l'ajuntament de Barcelona; els comentaris se'ls pot fer sol, el lector més poc comprensiu.

I si aquestes dades ens esgarrifen, què passarà quan el Ministre ens doni, com ha promès, les dades referents a l'Estat de la Caixa ferroviària, a les Confederacions Hidrogràfiques, al fons especial de firmes, *etc., ja que tot això són capitals quantiosos avalats per l'Estat i que de prop o de lluny han de gravitar sobre la seva Hisenda?*

Val més no pensar-hi, diríem, si es tractés de la casa del veí. Però el cas és que es tracta de la nostra i no podem passar pel alt aquestes xifres horriblement fantàstiques. Perquè això ho haurem de pagar tu i jo, Joan Espanyol, tu i jo amb els nostres jornals, els nostres sous, les nostres rendes cada cop més minses, els nostres negocis cada dia més en perill.

I el senyor Calvo Sotelo, després d'això, encara gosarà escriure cartes als diaris? En quin país estem? I quin concepte tenen certs senyors de les seves responsabilitats?

I amb tot, alegra't, Joan Espanyol no resident a Barcelona, perquè si aquest cataclisme et troba com a ciutadà espanyol, i com a tal t'obliga a pagar com unes 800 *pessetes anyals, terme mig, els ciutadans de Barcelona tenim l'orgull de poder dir que com a tals, hem de pagar unes mil pessetes per cap. Eh, quina satisfacció ens ha de produir el que l'Ajuntament del Directori ens hagi deixat el nivell individual de tributació més alt que en cap altra ciutat d'Espanya i més alt com a ciutadans de Barcelona que com a membres de l'Estat?*

Hem fet l'Exposició, però la paguem cara; hem fet obres en certs carrers i hem enlletgit per in aeternum *la Plaça de Catalunya, però ho paguem car; podem restar definitivament satisfets i encantats de la vida. I el que ha estat per la Hisenda espanyola el nom gloriós del senyor Calvo Sotelo ho serà per a la Hisenda de Barcelona el nom cavalleresc del senyor Dàrius Romeu.*

Ens en recordarem per temps, almenys!

"Acció Republicana"

Ha llençat ja el seu manifest. Estem en època de formació de partits i de confecció de manifestos i programes.

Cal dir que, repetint el que dèiem l'altre dia, els senyors d'Acció Republicana han trobat la base de la seva idealitat política coincidint amb la d'Acció Catalana en matèria de catalanisme i forma de govern; i els ha calgut cercar l'última diferència de la qüestió religiosa. I aquí sí que han apretat fort. Separació d'Església i Estat (no parlant, és clar, de les restitucions que caldria que l'Estat fes a l'Església quan vingués la separació econòmica); escola laica i igual per a tothom, etc. En aquest punt no ha tingut el manifest cap novetat. Des dels temps dels nostres esparteristes els nostres republicans no han progressat pas massa.

En canvi, problemes econòmics, problemes financiers, no en conté. Es que no interessen avui en dia? Quina tristesa fa llegir aquests programes tan anacrònics que en pocs països foren ja possibles!

Allí es parla de la zona negra amb manifestos com aquest, senyor Rovira?

Organització corporativa

El Ministeri del Treball procedeix amb lentitud, extraordinària lentitud. El Ministre no és home impressionable davant els clams de l'opinió, pel que es veu. Però és home serè, fred, raonador; i així cerca la manera de constituir novament els organismes del Treball amb elements nous, però abans que tot damunt de bases noves.

Es clar que hauria fet bon efecte un Decret prohibint la simultaneïtat de càrrecs; altre, suprimint organismes inútils i molt costosos, com la famosa "Comissió Mixta de publicacions" i la "Escuela Social"; pero el senyor Sangro no es deixa seduir per aquests èxits d'oripell i es dirigeix de manera recta a la forma bàsica i fonamental dels organismes.

De totes maneres, la reforma que s'anuncia serà tan radical com les circumstàncies exigeixen? Perquè cal tenir en compte que tot i ésser organismes mal rebuts arreu els de la "Organización Corporativa" de l'Aunós, a Madrid, per exemple, encara tenen una representació regularment autèntica, mentre que a Barcelona són fills del falsejament de dita representació i per aquesta raó més mal vistos encara.

Causa de les inundacions

La premsa francesa amb rara unanimitat atribueix les inundacions que han devastat el Migdia de França a la desaparició dels boscos.

El govern francès abunda amb la mateixa opinió i es proposa repoblar-los seguidament.

Si les circumstàncies meteorològiques que han ocasionat enllà dels Pireneus tan espantosa catàstrofe, haguessin també regnat a la nostra vessant, avui totes les conques dels catalans foren un munt de runes ingents i uns cementiris esgarrifosos.

Cal pensar-hi en aquests perills.

Bé prou que ens els posa cada dia als ulls la minva dels corrents fluvials i les torrentades que sovint devasten algunes de les nostres comarques.

Noticiari

Espanya

— S'ha prorrogat l'Exposició d'Obres Socials de Saragossa.

— Per l'espai, que ens falta, hem deixat de publicar notícies de les Assemblees de Sindicats i Federacions catòlico-agrícoles. En general aqueixes entitats prossegueixen vivint una vida de progrés real, i fecundíssim per a la classe agrícola.

— La Federació de Cooperatives de Cases Barates de Catalunya i Balears, en la seva última sessió, acordà, entre altres importants assumptes, els següents:

Fer constar en acta la seva satisfacció per la designació de ministre de Treball i Previsió del senyor Marquès de Guad-el-Jelú, sollicitant de l'esmentat ministre que cessi tan aviat com sigui possible la suspensió decretada per l'anterior Govern de la Llei de Cases Barates, per tal d'evitar els enormes perjudicis que s'ocasionen a les cooperatives actualment constituïdes i que encara no han pogut procedir a l'edificació.

Pregar al senyor ministre que no sigui retardada la resolució dels molts assumptes que hi ha pendents al Ministeri, i que no prosperi el propòsit atribuït a l'actual Govern de no fer-se càrrec de més obligacions de cases barates que les actualment escripturades.

— El Ministeri de Foment han facilitat una nota dient que, amb motiu d'una informació en la qual s'atribueix al Consell de Ministres l'aprovació d'un projecte de decret en el qual es suspèn la tramitació d'expedients de Cases Barates la concessió de les quals no estigui formalitzada per escriptura pública, ha corregut l'alarma entre els contratistes d'obres i alguns han arribat a suspendre les obres que estaven realitzant i han acomiadat els obrers.

La notícia és completament infundada.

— El Patronat Obrer de Sant Miquel del Port de la Barceloneta (Passatge del Marquès de la Cuadra, 1, principal) té establertes unes escoles nocturnes totalment gratuites, on els joves treballadors reben educació integral, juntament amb una sàvia i tècnica ensenyança. Dues branques de coneixements — cultura general i dibuix aplicat a les arts mecàniques — són per ara les que amb molt d'èxit conreem. I heus ací que per a sostenir aquesta empresa necessitem diners.

Les persones que desitgin contribuir a aquesta obra benèfica poden adreçar-se al senyor rector de Sant Miquel del Port.

— Tenint coneixement l'Institut Pro Obrers Sense Treball que algú, per mitjà d'anuncis als periòdics, al mateix temps que al cobrament d'almoines, mitjançant unes circulars que timbrava amb un segell que deia "Beneficio Católico pro Obreros Sin Trabajo", es dedicava a sostreure dels obrers faltats de treball, quantitats, amb promeses de collocacions, féu les oportunes investigacions, que donaren per resultat la detenció pel cos de mossos d'esquadra, del subjecte anomenat Manuel Albundí Esteban, que passà a disposició del jutjat de guàrdia, junt amb unes circulars i uns talonaris que acreditaven haver recaptat algunes quotes. Amb dit motiu, aquest Institut crida l'atenció del públic en general i d'una manera especial a les persones caritatives i als obrers perquè no es deixin sorpendre llur bona fe lliurant quantitats per a auxiliar els obrers sense treball o per obtenir collocacions. A Barcelona únicament existeix aquest Institut com a entitat legalment constituïda que es dediqui a la protecció de l'obrer sense treball, la qual entitat, per a les collocacions, està en relació amb la Borsa del Treball de la Diputació i els serveis que presta són completament gratuits.

Estranger

— Ja és un fet l'organització de la policia internacional per la persecució mancomunada dels criminals que ara fàcilment es desplacen i es burlen de la justícia.

— Als Estats Units va ésser molt ben rebuda la invitació del president d'aquella república invitant el poble a donar gràcies a Déu pels beneficis rebuts i la prosperitat que frueix.

— Es curiós l'informe presentat pels consellers d'Estat contestant la pregunta del govern francès per què els ferrocarrils perdien ara més diners que abans. Diu que gran part d'aquestes pèrdues obeeixen al continu increment del tràfic aeri, tant de mercaderies com de passatgers. Hi ha moltes fàbriques que per als transports dels seus productes empren preferentment l'aeroplà en comptes del tren, i se cita el cas d'una fàbrica de làmpares d'Amsterdam, la qual envia diàriament a París 20.000 làmpares elèctriques, per a ésser distribuïdes a les seves sucursals de França i resta d'Europa, i el transport es fa per aeroplà, resultant més segur, més ràpid i més econòmic el susdit mitjà de transport.

Hi ha línies aèries que transporten anualment més de 10.000 passatgers, i constantment augmenta el nombre de línies aéries en explotació.

— Mussolini ha donat ordre perquè s'intensifiqui la campanya a favor d'un augment de natalitat, en vista del gran fracàs dels mitjans usats fins ara per aconseguir-ho. En efecte, l'any passat foren més nombroses les defuncions que els naixements, ben al revés del que feien esperar les recomanacions del Duce i la tradició prolífica d'Itàlia.

La nova campanya a favor de l'augment de natalitat es realitzarà abandonant els sistemes coactius i per mitjà de conferències, fascicles, articles de premsa, etc.

Està bé. Però l'únic mitjà verament eficaç per obtenir el que vol el Duce és la propaganda religiosa i la supressió de la propaganda contrària.

Es un problema que cal afrontar decididament i sense draps calents...

— Degut a la gran quantitat de blat existent als dipòsits, els Estats Units es veuen amenaçats d'un desastre financier en el cas de què la collita sigui abundant. En aquest cas, la producció seria major que les possibilitats d'exportació.

— S'ha reunit a La Haya la Conferència per a la Codificació del Dret Internacional, la qual, en la primera reunió, ha discutit el reglament establert per la comissió preparatòria, prenent com a base el Reglament de la Societat de les Nacions.

La Conferència ha acordat deixar a judici de cada comissió, apreciar la conveniència o la no conveniència de fer públics els acords adoptats en els treballs que realitzin.

FETS DE LA SETMANA

El fet cabdal de la setmana ha estat la mort sobtada del general Primo de Rivera a París, el passat diumenge.

Diverses vegades havíem indicat que l'ex-dictador d'Espanya havia de tenir molta de salut per a dedicar-se a les seves múltiples activitats, però no era pas de bronze, el Marquès d'Estella. La seva mort ho ha demostrat. Ha caigut sobtadament, com ferit per un llamp.

Moltes sentències s'han fet prenent peu de la mort: *Mors omnia solvit,* repeteixen sovint els juristes, i aquesta sentència afavorirà de ple la memòria de l'ex-dictador, sobre del qual anava caient una furiosa pedregada de greuges, que ara segurament s'estroncarà. "La mort sempre és oportuna", i la veritat és que aquesta mort ha estat oportunísima. No cal pas exposar les raons... "La mort va de bracet amb la misericòrdia." La justícia de la terra no vol saber res amb la mort; però la justícia del Cel... Deixem, per tant, en mans de Déu, l'ànima d'En Primo de Rivera, tot pregant a la infinita justícia per la seva salvació. *Et misericordia Ejus super omnia opera Ejus...*

Altrament, no és pas aquesta l'hora més propícia als judicis crítics. Totes les plomes han sentit la impressió i la solemnitat del moment de la segona i definitiva caiguda de l'ex-dictador i l'han respectada. S'ha fet un minut de silenci, i han brollat a flor dels llavis cristians infinitat d'oracions.

De prompte pot ja dir-se, sense ofensa pel mort, que ha mort amb ell un problema polític de no pas fàcil resolució. La figura vivent d'En Primo de Rivera hauria entrebancat la política espanyola per molts de motius que no és del cas explicar-los ara. Ell sol ja era un greu problema.

Però no en parlem més, per avui, de l'ex-dictador. Sols resta dir que ha estat formós l'espectacle de la cristiana i noble actitud guardada per tots els seus enemics davant de les seves despulles. ¿Qui podrà negar-li les seves bones condicions personals i, tot i encara censurant els seus evidents errors, no reconeixerà els serveis prestats abolint el joc, restablint l'ordre, i acabant la guerra?

Aquest inesperat succés (no inesperat per tothom) ha tret importància al de la publicació del primer estat demostratiu de com ha deixat la Hisenda pública el regisme dictatorial.

Diem del "primer estat" demostratiu perquè molts d'altres se n'han de fer i publicar, si hom ha de fer-se càrrec de la vera situació econòmica actual d'Espanya.

Cal, demés, no mirar-la amb ulls massa pessimistes; no sigui cas que donem per la banda als qui es valen d'aqueixos pessimismes per a menysprear les nostres finances i negociar innoblement amb les despulles del nostre crèdit. No val a ésser càndids.

Algunes de les grans tempestats que es formaren allà d'enllà dels Pireneus traspassaren l'altívola frontera i desembocaren a la conca central de l'Ebre, provocant la inundació de poblacions tan importants com Saragossa i Tortosa.

Gràcies a Déu, els estralls d'aqueixes avingudes no poden ni remotament comparar-se als que s'han registrat a la nació veïna, però cal no oblidar-los.

El moviment polític destorbat momentàniament per la mort d'En Primo de Rivera, no hi ha dubte que tornarà a intensificar-se.

Les visites del cap del Govern als caps polítics més significats, han estat imitades per alguns d'ells acudint al Palau d'Orient a retre homenatge al Rei.

La campanya de reacció contra la campanya republicana que provocà l'esfondrament de la Dictadura, segueix estenent-se.

Els republicans de bona fe s'han de doldre de la imprudent actuació política dels seus neòfits, o dels vells xarucs incorregibles, que comprometen greument la seva causa en compte de fer-la progressar.

Quin efecte pot produir a l'opinió assenyada la propaganda anticlerical del nou partit republicà català, o el Manifest de l'Associació d'Estudiants Republicans madrilenys, el segon dels quals propòsits diu així:

"En matèria religiosa sentem el principi de la llibertat, però no *a priori* llencem aquesta afirmació, car coneixem prou la tendència exclusivista de l'Església catòlica, i si per tal de sometre-la a les lleis calgués la violència, no dubtaríem un sol moment a emprar-la. Així, doncs, aquesta llibertat (l'eterna enemiga d'ella) haurà d'ésser condicionada i *a posteriori.*"

Portada en aquest terreny la política republicana és inútil que intentin fer-la reeixir de bona fe: no faran més que pertorbar el país i desacreditar-lo davant dels pobles ben constituïts. Perdre el temps i fer-lo perdre.

* * *

A la creixent violència de les demoníaques persecucions del govern dels Soviets contra les persones i les institucions religioses, ha correspost, gràcies a Déu, el moviment de protesta. Es universal i encoratjador. La veu augusta i angoixosa del gran Papa Pius XI clamant per la pau i la justícia ha traspassat mars i muntanyes, i ressona forta i fecunda, arreu del món.

Sembla que les feres de Moscou comencen a donar-se compte dels seus criminals disbarats. Comença a dir-se que ja busquen una solució *honrosa* per aconseguir la pau.

Déu ho faci, i que sigui prompte.

La Conferència de Londres segueix, si fa o no fa un pas endavant i dos enrera.

D'enllà de l'Atlàntic ens ve la nova d'haver guanyat les eleccions, a Buenos Aires, un dels dos partits socialistes. Els partits liberals van perdent a tot arreu el contacte amb el poble, que se l'emporten els partits obreristes. Aquest fenomen és universal i, demés, lògic. Si no fos més que això rai! El pitjor és que la nostra gent...

Que vagin vivint distrets!

J.

PLAÇA DEL PI, 3 (enfront l'Església)

MATERIAL FOTOGRAFIC
VÍDUA D'ENRIC RIBA
Ronda Universitat, 37 / Telèfon 18651
(junt a la Rbla. Catalunya)

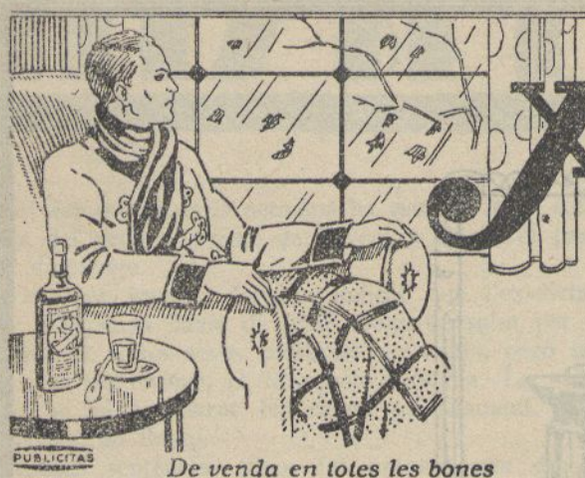

Existències constantment renovades de plaques, pel·lícules, papers, etc., etc.
Aparells de les millors marques :: Grans laboratoris per a treballs d'aficionats
LLIURAMENT RAPID

BANC DE CATALUNYA
Capital: 50.000.000 de pessetes
Valors - Cupons - Banca - Canvi - Girs
Rambla dels Estudis, 10 - BARCELONA - Apartat 568
Telegrames i telefonemes: Cataloniabank
Sucursals i Agències. — Madrid: Avinguda Comte Peñalver, 19. — Barcelona (Sans, Sant Andreu, Gràcia, Rambla del Centre i Plaça d'Espanya), Girona, Lleida, Tarragona. Arbúcies, Arenys de Mar, Badalona, Banyoles, Blanes, Calella, Hospitalet, Eivissa, Igualada, Llagostera, Masnou, Mataró, Palafrugell, Palamós, Port-Bou, Santa Coloma de Farnés, Torroella de Montgrí, Valls, Vendrell, Olot i Molins de Rei.
Viatges Catalònia

CASTELLS DE VALLS
IMPRESSOR
Diputació, 333 - BARCELONA - Telèfon 52316

JA SOU SUBSCRIPTORS
DE
CATALUNYA SOCIAL?

Xarop PUIG

De venda en totes les bones Farmàcies, a Ptes. 5'00 el flasc

Quan la pluja flagella les finestres i la caiguda de les fulles ens confirma que l'hivern es troba ja entremig nostre, no debem permètre-li qu'ens enterri dins una poltrona com vells xacrosos. Existeix el XAROP PUIG, excel·lent preventiu per a BRONQUITIS, REFREDATS, TOS i totes les afeccions de les vies respiratories, que son les més castigades durant l'estació d'hivern.

NO VACILI I COMPRI XAROP PUIG

Convè també tenir en compte que la

POMADA PUIG

completa l'acció del XAROP, perquè la seva fórmula conté els productes volàtils de més eficàcia per tractament extern.

Es ven per tot arreu

ANTON CALLIZO

RONDA UNIVERSITAT, 29

BARCELONA

ATENEU A. C. — Provença, 157, Barcelona

CATALUNYA SOCIAL
Duran i Bas, 11
BARCELONA

FRANQUEO
CONCERTADO